

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
"НІЖИНСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ"**

ПРОЄКТ

ПОЛОЖЕННЯ

**про академічну доброчесність науково-педагогічних, педагогічних
працівників та здобувачів вищої освіти
ВП НУБіП України "Ніжинський агротехнічний інститут"**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України "Ніжинський агротехнічний інститут" (далі – Положення) розроблено відповідно до вимог Закону України "Про освіту", "Про вищу освіту", "Про наукову і науково-технічну діяльність", "Про авторське право і суміжні права", "Про видавничу справу"; згідно зі Положенням про ВП НУБіП України "Ніжинський агротехнічний інститут" (далі – Інститут) та іншими нормативно-правовими актами.

1.2. **Академічна доброчесність** – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Положення розроблено з метою розвитку вищої освіти та науки в Україні відповідно до національних пріоритетів і світових стандартів через забезпечення та покращення якості вищої освіти та фундаментальних і прикладних наукових досліджень в Інституті.

1.3. Положення регулює діяльність науково-педагогічних, педагогічних працівників та підготовку здобувачів вищої освіти (далі – учасники освітнього процесу) в Інституті.

Положення визначає основні вимоги щодо дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу та наукової (творчої) діяльності Інституту під час навчання, викладання, реалізації та оприлюднення результатів досліджень.

1.4. Положення спрямоване на забезпечення довіри до результатів навчання та наукових (творчих) досягнень учасників освітнього процесу на основі дотримання принципів і норм професійної етичної поведінки, високих стандартів в освітньому процесі та науковій (творчій) діяльності Інституту, підтримки високої культури академічної доброчесності, запобігання її порушенню.

2. ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1. Система забезпечення академічної доброчесності, запобігання та виявлення академічного плагіату є невід’ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти і включає в себе:

1) заходи, спрямовані на ознайомлення учасників освітнього процесу із поняттями та вимогами академічної доброчесності;

2) підписання Угод про дотримання умов доброчесності та антикорупційних вимог між адміністрацією інституту та академічною групою (додаток 1);

3) виявлення порушень академічної доброчесності учасниками освітнього процесу;

4) порядок прийняття відповідних рішень за порушення вимог академічної доброчесності.

2.2. Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними, педагогічними працівниками Інституту передбачає:

- дотримання норм законодавства щодо права інтелектуальної власності;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- надання достовірної інформації про методи, методики і результати досліджень, джерела використаної та власну освітню і наукову діяльність, зокрема інформувати про потенційний конфлікт інтересів, який може виникнути під час реалізації дослідження тощо;

- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.

2.3. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- дотримання норм законодавства щодо права інтелектуальної власності;
- посилення на джерела інформації у разі використання, ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної, наукової, творчої діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації, у тому числі технології штучного інтелекту та автоматизовані інструменти обробки даних;

- самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- самостійне виконання поточних письмових, курсових, бакалаврських, магістерських робіт.

3. ЗАПОБІГАННЯ ПОРУШЕННЯМ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1. Інститут вживає заходів для ознайомлення, поглиблення знань здобувачів освіти із поняттями, принципами та вимогами академічної доброчесності, найкращими практиками реалізації наукових досліджень через включення відповідного матеріалу до програм навчальних дисциплін, проведення окремих лекцій, семінарів, тренінгів, індивідуальних консультацій тощо задля формування доброчесного освітньо-наукового середовища.

3.2. Особи, які набули статус здобувачів освіти та нові працівники Інституту беруть на себе зобов'язання дотримуватись академічної доброчесності та протягом двох місяців з моменту зарахування на навчання / прийняття на роботу підписують Угоди про дотримання умов доброчесності та антикорупційних вимог між адміністрацією інституту та академічною групою та Декларацію про академічну доброчесність та дотримання антикорупційних вимог працівника (додатки 1, 2).

Підписавши їх учасник освітнього процесу підтверджує, що він ознайомлений із даним Положенням.

3.4. Запобігання академічному плагіату у кваліфікаційних роботах, наукових дослідженнях, публікаціях учасників освітнього процесу полягає у здійсненні автоматизованої перевірки за допомогою спеціалізованих програмних засобів, що використовуються в Інституті, на наявність текстових збігів та щодо відсутності / наявності академічного плагіату.

3.4.1. Проходження обов'язкової автоматизованої перевірки кваліфікаційних робіт студентів Інституту контролюють відповідальні особи, затверджені на факультетах Інституту.

3.4.2. Проходження обов'язкової автоматизованої перевірки наукових, навчально-методичних праць тощо, які рекомендуються до друку / оприлюднення в мережі Інтернет, контролюють завідувачі кафедр, голови науково-методичних рад факультетів, Вчена рада Інституту.

3.4.3. Проходження автоматизованої перевірки наукових періодичних видань Інституту (друкованих та електронних) контролюють головні редактори / відповідальні секретарі видань.

3.5. Заходами з попередження порушень академічної доброчесності є проведення заходів для учасників освітнього процесу щодо дотримання норм законодавства України щодо права інтелектуальної власності, правил цитування джерел інформації у разі використання оприлюднених ідей, розробок, тверджень, відомостей при підготовці наукової (творчої) продукції, об'єктивного оцінювання результатів навчання здобувачів освіти Інституту тощо.

3.6. Для розгляду атестаційних матеріалів науково-педагогічних працівників Інституту – здобувачів вчених звань професора і доцента, відповідна кафедра готує висновок, у якому відображається дотримання претендентом на присвоєння вченого звання академічної доброчесності.

4. ПОРУШЕННЯ ВИМОГ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. Порушенням академічної доброчесності вважається:

академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

Відповідно до п. 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 №44 (зі змінами), не вважається самоплагіатом використання здобувачем своїх наукових праць у тексті дисертації без посилання на ці праці, якщо вони попередньо опубліковані з метою висвітлення в них основних наукових результатів дисертації та вказані здобувачем в анотації дисертації;

фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування;

хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти; надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання; вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного, науково-педагогічного працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

Проявом академічної недоброчесності в Інституті вважається: приховування використання технологій штучного інтелекту, автоматизованих інструментів обробки даних у навчальній, науковій, творчій діяльності; маніпуляції з авторством (авторським внеском) наукових публікацій тощо.

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. Учасники освітнього процесу Інституту несуть відповідальність за порушення академічної доброчесності відповідно до вимог законодавства України.

5.2. За порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні працівники Інституту можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності, зокрема:

- попередження;
- відмова у присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів (зокрема науково-методичних рад факультетів, Вченої ради Інституту) чи займати визначені законом посади.

5.3. За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності, зокрема:

- попередження;
- повторне проходження оцінювання (проміжного та підсумкового контролю);

- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування з Інституту;
- відмова у призначенні академічної стипендії;
- відмова у наданні позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

5.4. Контроль за дотриманням норм академічної доброчесності здобувачем освіти при виконанні завдань поточного (підсумкового) контролю чи під час атестації здійснює викладач/екзаменаційна комісія.

У разі виявлення факту порушення академічної доброчесності при виконанні завдань поточного (підсумкового) контролю викладач зобов'язаний повідомити (у формі письмової заяви) про зазначений факт порушення декана факультету.

У разі встановлення екзаменаційною комісією факту порушення академічної доброчесності під час проходження здобувачем освіти атестації складається відповідний протокол із рішенням про оцінку 0 балів ("незадовільно").

5.5. Контроль за дотриманням норм академічної доброчесності здобувачем вищої освіти при написанні ним курсових, бакалаврських, магістерських робіт, наукових статей тощо здійснює керівник.

У разі виявлення факту порушення академічної доброчесності керівник зобов'язаний повідомити (у формі письмової заяви) про зазначений факт порушення завідувача кафедри та декана факультету.

5.6. Контроль і відповідальність за дотриманням норм академічної доброчесності авторами публікацій у наукових періодичних виданнях Інституту здійснюють головні редактори, заступники головних редакторів, випускові редактори та відповідальні секретарі редакційних колегій видань. Виявлення порушення академічної доброчесності у поданих рукописах є підставою для відмови у друку.

6. КОМІСІЯ З ПИТАНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

6.1. Із метою дотримання академічної доброчесності в Інституті створюються постійно діючі комісії з питань академічної доброчесності на двох рівнях: на рівні факультету та на рівні Інституту.

Склад комісій затверджується наказом директора Інституту.

6.2. Повноваження комісій з питань академічної доброчесності факультету та Інституту:

- розглядати заяви щодо порушення академічної доброчесності (Комісія факультету розглядає заяви про факти порушення на рівні факультету), здійснювати їх аналіз та готувати відповідні висновки;

- залучати до експертизи фахівців із відповідної галузі знань, а також використовувати технічні та програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;

- готувати пропозиції щодо забезпечення академічної доброчесності в

освітньому процесі та науковій діяльності факультету та Інституту;

– інші повноваження відповідно до вимог законодавства України та нормативних актів Інституту.

6.3. Організаційною формою роботи комісії є засідання, яке вважається правомочним, якщо на ньому присутні не менше ніж 2/3 її членів.

6.4. Засідання комісії веде її голова, за його відсутності – заступник. Повноваження щодо ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду на засіданні тощо здійснює секретар.

6.5. На засідання комісії запрошується особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення академічної доброчесності. Про дату, час і місце проведення засідання особа, відносно якої розглядається питання про порушення академічної доброчесності, попереджається щонайменше за два дні.

6.6. Комісія надає можливість особі, відносно якої розглядається питання щодо порушення академічної доброчесності, ознайомитися з матеріалами щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подати до них зауваження, надати усні та/або письмові пояснення чи відмовитися від надання будь-яких пояснень.

6.7. Рішення комісії приймається відкритим голосуванням і вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні.

6.8. За результатом проведеного засідання комісія готує висновок щодо підтвердження чи спростування факту порушення академічної доброчесності.

За умови підтвердження факту порушення академічної доброчесності у висновку зазначаються пропозиції щодо вживання відповідних заходів. Особа, відносно якої розглядається питання про порушення академічної доброчесності, ознайомлюється з висновком комісії. Висновок подається директору Інституту для подальшого розгляду і прийняття рішення.

7. ПОРЯДОК ПОДАННЯ АПЕЛЯЦІЇ ТА ЇЇ РОЗГЛЯД

7.1. У разі незгоди з висновком комісії особа, відносно якої розглядалося питання щодо порушення академічної доброчесності, має право оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності.

7.2. Апеляція подається особою, відносно якої розглядається питання про порушення академічної доброчесності, у триденний термін після дати отримання висновку комісії факультету чи Інституту для ознайомлення:

– у випадку, коли заява про факт порушення розглядалася Комісією з питань академічної доброчесності факультету – апеляція надсилається на корпоративну електронну пошту Комісії з питань академічної доброчесності Інституту або на адресу: вул. Шевченка, 10, м. Ніжин, Чернігівська обл., 16600. Рішення Комісії з питань академічної доброчесності Інституту може бути оскарженим у судовому порядку;

– у випадку, коли заява про факт порушення розглядалася Комісією з питань академічної доброчесності Інституту – апеляція надсилається на електронну пошту Інституту natinau@ukr.net або на адресу: вул. Шевченка, 10, м. Ніжин, Чернігівська обл., 16600. У даному випадку для розгляду апеляції

створюється Апеляційна комісія, склад і термін роботи якої затверджується наказом директора.

7.3. В апеляції учасник освітнього процесу зазначає:

– персональну інформацію заявника (ПІБ, контактний телефон, електронна адреса, назва структурного підрозділу, посада/група, спеціальність, курс) та викладає суть питання;

– рішення, що оскаржується;

– пояснення того, в чому полягає неправомірність рішення та обґрунтування заперечень;

– опис матеріалів і документів, які додаються за потреби.

7.4. Апеляція розглядається протягом місяця з дня її надходження.

7.5. За результатами розгляду апеляції особи, відносно якої розглядалося питання щодо порушення академічної доброчесності, на засіданні Апеляційної комісії формується відповідний висновок. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні членів Апеляційної комісії.

Рішення Апеляційної комісії щодо розгляду апеляційної заяви може бути оскарженим у судовому порядку.

УГОДА
про дотримання умов доброчесності та антикорупційних вимог
між адміністрацією інституту та академічною групою

Ми, студенти групи _____, як члени академічної спільноти Інституту, підписуючи цей документ,

ЗАЯВЛЯЄМО, що будемо здійснювати власну освітню, наукову, творчу діяльність, дотримуючись місії, візії, цінностей, корпоративної культури Інституту, найвищих моральних і правових норм академічної доброчесної поведінки, керуючись загальнолюдськими нормами людяності й моралі, нормами законодавства України, етичними вимогами до професійної, освітньої та наукової діяльності.

ЗОБОВ'ЯЗУЄМОСЯ:

- З повагою та толерантністю ставитися до всіх членів академічної спільноти Інституту.
- Не брати участь у діяльності, яка пов'язана з нечесністю; не підроблювати та не використовувати підроблених документів, що стосуються навчання.
- Не плагіювати (не використовувати ідеї, твердження, відомості, тексти тощо без посилання на джерела).
- Не допускати вчинки, що ставлять під сумнів чесність та сумлінність мого навчання.
- Не пропонувати та не надавати членам академічної спільноти Інституту неправомірну вигоду.
- Дотримуватися умов доброчесності та антикорупційних вимог, не погоджуватися на протиправні дії.

УСВІДОМЛЮЄМО, що у разі порушення нами цієї Угоди нестимемо відповідальність перед академічною спільнотою Інституту згідно із загальнолюдськими нормами моралі та законодавства України.

Факультет: _____

Спеціальність _____

Група, курс, освітній ступінь: _____

Дата	Підпис	ПІБ здобувача

Директор інституту _____

Василь ЛУКАЧ

ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ
та дотримання антикорупційних вимог
науково-педагогічного, педагогічного працівника, співробітника
ВП НУБіП України "Ніжинський агротехнічний інститут"

Я, _____
ПІБ (повністю)

як член академічної спільноти Інституту, підписуючи цей документ,

ЗАЯВЛЯЮ, що буду здійснювати власну освітню, наукову, творчу діяльність, дотримуючись місії, візії, цінностей, корпоративної культури Інституту, найвищих моральних і правових норм академічної доброчесної поведінки, керуючись законодавством України, етичними вимогами до професійної та наукової діяльності.

ЗОБОВ'ЯЗУЮСЬ:

– З повагою та толерантністю ставитися до всіх членів академічної спільноти Інституту.

– Не допускати поведінку, що ставить під сумнів чесність та сумлінність моєї роботи і завдає шкоди колегам та репутації Інституту.

– Запобігати та протидіяти проявам порушення академічної доброчесності представниками інститутської громади.

– Не надавати неправомірну допомогу у професійній та науковій діяльності.

– Використовувати лише достовірні джерела інформації, не вдаватися до фальсифікації чи фабрикування даних.

– Не плагіювати (не використовувати ідеї, твердження, відомості, тексти тощо без посилання на джерела).

– Не користуватися неправомірною вигодою, не вимагати і не брати хабарів.

ЗОБОВ'ЯЗУЮСЬ у своїй професійній діяльності дотримуватись умов доброчесності і антикорупційних вимог згідно з чинним законодавством та нормативно-правовою базою і розпорядчими документами.

УСВІДОМЛЮЮ, що у разі порушення мною цієї Декларації нестиму відповідальність перед академічною спільнотою Інституту згідно із загальнолюдськими нормами моралі та законодавства України.

Факультет	
Кафедра	
Посада	
Науковий ступінь	
Вчене звання	

Дата _____

Підпис _____

